

Tapahtumakalenteri

Det händer i vetenskapen

Kuukausi- ja vuosikokouksia

11.12. klo 18.15 ANSELM CANTERBURYLAISEN KIRJEKOKOELMA JA PYHIMYSTIE Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.
FL Samu Niskanen (Helsingin yliopisto) esitelmöi Keskiajan tutkimuksen seura Glossan kuukausitapaamisessa.
Lisätietoja: satu@lidman.fi

14.12. klo 18.00 SUOMEN HYÖNTEISTIEEELLISEN SEURAN TIEDONANTOKOKOUS Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.
Tilaisuudessa annetaan selostukset seuran kevä- ja kesäretkistä.
Lisätietoja: lehulden@mappi.helsinki.fi

15.1. klo 17.00 EKOKAUPUNKI Tieteiden talolla, sali 401, Kirkkokatu 6, Helsinki
Tulevaisuuden tutkimuksen seuran keskustelutilaisuudessa alustajana Matti K. Mäkinen.

18.1. klo 19.00 KUOLAN NIE-MIMAAAN FILMAANI-SAAME-LAISET Tieteiden talo, sali 104, Kirkkok. 6, Helsinki.
Professori Marja Leinonen (Helsinki) esitelmöi Suomalais-Ugri-laisen Seuran kokouksessa.
Lisätietoja: paula.kokkonen@helsinki.fi

22.1. klo 18.15, MUUMIOKAR-TONKIEN POPYRUKSIA Tieteiden talo sali 104, Suomen Egyptologisen Seuran kokouksessa FT Erja Salmenkivi esitelmöi muumiokartonkien popyruksista.
Lisätietoja sihteeri Patricia Berg puh. 041-5488222, sähköposti toimisto@egyptologinenseura.fi

7.2. klo 18.15 – 19.45 VANHAT ERIKOISALASANASTOT Tieteiden talo (Kirkkokatu 6), sali 505
Kotikielen Seuran kokouksessa

esitelmöivien Kalevi Koukkusen ja Kaarina Pitkäsen esitelmät käsittelevät vanhoja erikoisalanasetoia. Lisätietoja: www.kotikielenseura.fi, seura@kotikielenseura.fi

Seminaareja ja tapahtumia

10.12. klo 18 AJANKOHTAISTA PETRASTA Helsingin yliopisto, Porthania II, Yliopistonkatu 3, Helsinki
Prof. Jaakko Frösénin alustus on otsikoitu: "Hiiltyneistä papyruksista Aaroninvuoren kaivauksiin" Hän kertoo tutkimuksista Jordanian Petrassa.
Yleisötilaisuuden järjestävät Helsingin yliopiston Klassillisen filologian laitos ja Arkeologian oppiaine sekä Klassillis-filologinen yhdistys ry, Suomen Egyptologinen Seura ry ja Suomen Ateenan-instituutin ystävät ry.
Vapaa pääsy.
Lisätietoja: jaakko.frosen@helsinki.fi sekä www.helsinki.fi/hum/ kla/papupetra

17.12. klo 13.15–18.00 KOSKETUS Orion-teatteri, Eerikinkatu 15, Helsinki.
Suomen Estetiikan Seura järjestää yhdessä Suomen Elokuva-arkiston kanssa tapahtuman, jossa esteettistä perusilmiötä lähestytään iltapäivän mittaan eri taiteenalojen ja tutkimuksen näkökulmista.
Vapaa pääsy.
Lisätietoja: www.estetiikka.fi

17.12. klo 17 CARL VON LINNÉ -SYMPOSIUMI Säätytalo sali 23, Snellmaninkatu 9–11, Helsinki.
Tiedeseuran tilaisuudessa alustavat professori Carl-Adam Haeggström, professori Anto Leikola ja Tiedeseuran ulkomainen jäsen, professori Torsten Pettersson Uppsalan yliopistosta.
Lisätietoja: Suomen Tiedeseura, societias@scientiarum.fi

20.12. klo 19 BERNHARD DE FONTENELLE (1657–1757), VUOSISATANSA TIEDONJUL-KISTAJA

TIEDEKIRJA
Kirkkokatu 6, Helsinki

Tiedekirja on suljettu
27.12.–31.12.2007
Verkkokaupamme
palvelee myös pyhinä
www.tiedekirja.fi

Ravintola Mamma Rosa, Runeberginkatu 55, Töölöntori, Helsinki.

Professori emeritus Anto Leikola alustaa Suomen Oppihistoriallisen Seuran kuukausikokouksessa. Glögitarjoilu. Lisätietoja r.jaakkola@kolumbus.fi

7.-8.1. USKO – FILOSOFIEN TUTKIJAKOLLOKIVIO

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Suomen filosofisen yhdistyksen kotimaisessa tutkijakollokviiossa käsitellään monipuolisesti uskoa, uskontoa ja uskomuksia.

Alustajina mm. Ilkka Niiniluoto, Sara Heinämaa, Jaana Hallamaa, Heta Gylling, Vesa Oittinen, Ilpo Halonen ja Arto Siitonen. Lisätietoja: <http://www.helsinki.fi/filosofia/sfy.htm> ja Risto Vilkkö, risto.vilkkö@helsinki.fi

18.1. klo 10–17 SISÄLLISSOTA JA KIRKKO 1918

Helsingin yliopiston suuri juhlasali, Unioninkatu 34, Helsinki.

Luterilaisen kansankirkon rooli sodassa ja sodan jälkeen on ollut vaikeasti käsiteltävä asia sekä sodan hävinneiden että voittaneiden keskuudessa.

Seminaarin esitelmöitsijät ovat historian tutkijoita, mm. professorit Pertti Haapala, Pirjo Markkola ja Yrjö Varpio sekä dosentit Marko Tikka ja Ilkka Huhta.

Seminaarin päättää paneelikeskustelu "Olisiko kirkon pyydetävä anteeksi?" (mukana Reetta Meriläinen, Voitto Huotari, Matti Kalliokoski, Olli Saarela, Irma Sulkunen ja Erkki Tuomioja). Tilaisuus on yleisölle avoin ja maksuton. Järjestäjät Kirkkohallitus ja Suomen kirkkohistoriallinen seura.

Lisätietoja: dos. Ilkka Huhta, p. 013-2514366, 050-3063193 www.skhs.fi

19.1. klo 9.30–18.30 SUOMALAISEN HISTORIAN JA ARKEOLOGIAN TUTKIMUKSEN JUHLASYMPOSIUM

Säätytalo, Snellmaninkatu 9, Helsinki.

Suomalaisen Tiedeakatemian historian ja arkeologian ryhmä järjestää Tiedeakatemian 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi lauantaina 19.1.2008 suomalaisen historian tutkimuksen kehitystä ja muutoksia menneinä vuosikymmeninä luotaavan juhlasymposiumin.

Symposiumin puitteissa tarkastellaan suomalaisen historian tutkimuksen aluevaltauksia, kansainvälistymistä, sekä tutkimuksen viimeaikaisia suuntauksia.

Puhujat edustavat kansallista ja kansainvälistä asiantuntemusta kukin alallaan. Tilaisuus on suunnattu historian ja arkeologian ammattilaisille ja opiskelijoille, sekä kaikille asiasta kiinnostuneille. Osallistujia pyydetään ilmoittautumaan 15.12.2007 mennessä osoitteessa: <https://kampela.it.helsinki.fi/elomake/lomakkeet/6579/lomake.html>

OHJELMA

9.30 Aamukahvi

Sessio 1, klo 10.15–12.15

Puheenjohtaja Heikki Ylikangas 10.15 Arkeologia (prof. Jussi-Pekka Taavitsainen)

11.15 Suomen historia (prof. Jouko Vahtola)

12.15 Lounas (omakustanteinen)

Sessio 2, klo 13.30–15.30

Puheenjohtaja Ohto Manninen

13.30 Poliittinen historia (prof. Kimmo Rentola)

14.30 Yleinen (ja Euroopan) historia (prof. Harri Siiskonen)

15.30 Kahvi

Sessio 3, klo 15.45–17.45

Puheenjohtaja Marjatta Hietala

15.45 Talous- ja sosiaalhistoria (prof. Pertti Haapala)

16.45 Aate-, oppi- ja kulttuurihistoria (prof. Markku Peltonen)

Loppukeskustelu klo 17.45–18.30

Kuohuviinitarjoilu

21.1. klo 17–19 MEDIKALISOITUVA KIELTOLAKI

Tieteiden talo, sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Oikeus- ja yhteiskuntatieteellinen yhdistys (OYY) järjestää varjoväitöksen VTT Tuukka Tammen väitöskirjasta "Medicalising Prohibition. Harm Reduction in Finnish and International Drug Policy". Väitöskirjaa kommentoi VTT Olavi Kaukonen.

Lisätietoja: www.helsinki.fi/jarj/oyy tai OYY:n sihteeri, minna.viuhko@helsinki.fi

23.1. klo 13–17 KAUPUNKITUTKIMUKSEN TALVIPÄIVÄ

Helsingin yliopiston pieni juhlasali, Fabianinkatu 33, 4.krs.

Suomen Kaupunkitutkimuksen Seuran järjestämä keskustelutilaisuus: "Capital Cities in Postwar Europe: Continuity and Change" Eurooppalaisten pääkaupunkien muutoksia 1900-luvun jälkipuo-

liskolla tarkastellaan eri tieteiden näkökulmista, esimerkkeinä mm. Lontoo, Pariisi, Moskova/Pietari ja Helsinki. Esitelmöitsijöinä mm. professori Michael Hebbert Manchesterin yliopistosta ja Ivan Nevzgodine Delftin yliopistosta. Lisätietoja: anja.nevanlinna@helsinki.fi

7.2. klo 9–20 LÄÄKETIETEELLISEN FYSIIKAN JA TEKNIIKAN PÄIVÄ

Mellin-sali, Pääatalo, Oulun yliopisto (Linnanmaan kampus). LFT-päivän ideana on aktivoita uusia nuoria jäseniä yhdistykseen sekä parantaa tutkimuksen ja opetuksen yhteistyömahdollisuuksia tuomalla eri paikkakuntien tutkimusta ja opiskelijoita yhteen. Tapahtumassa järjestetään yhdistyksen alueeseen kuuluvien vuonna 2007 tehtyjen diplomitoiden ja pro gradujen posterinäyttely, jossa parhaat posterit palkitaan. Tapahtumassa on opiskelijoiden lopputöiden lisäksi esityksiä, joissa kerrotaan järjestävän yliopiston lääketieteellisen fysiikan ja tekniikan osaamisalueista ja esitellään alalla toimivia yrityksiä.

Lisätietoja <http://www.lfty.fi>

14.–15.2. SOSIAALITYÖN TIEDE- JA TEORIAPERUSTA

Kuopio

Sosiaalityön tutkimuksen X päivillä käsitellään sosiaalityön tiede- ja teoriaperustaa sekä pääalustuksissa että työryhmissä.

Luennoitsijoina ovat muun muassa professori Peter Erath Saksasta sekä professorit Pauli Niemelä ja Mikko Mäntysaari. Päivien ohjelma, ilmoittautumislomake sekä muu käytännöllinen informaatio löytyvät internetistä osoitteesta www.uku.fi/sosiaalityontutkimuksenpaivat2008. Päiville osallistumismaksu on 50 e. Muille osallistumismaksu on 50 e. Lisätietoja: anne-mari.ropelinen@uku.fi tai www.sosiaalityontutkimusseura.fi

Call for papers

15.2. klo 10–18 TYTTÖTUTKIMUSPÄIVÄT: ENTÄS TYTÖT? Keskustelu tytöistä ja tyttötutkimuksesta

Tieteiden talo, Helsinki

Tyttötutkimuspäivät ovat valtakunnallinen avaus feministisen

tyttötytökimpuksen aseman nostamiseen ja pohtimiseen. Taivoitteemme on koota yhteen eri alojen tyttötytökijoiia sekä muita tyttötytökimpuksesta kiinnostuneita toimijoiia kuuntelemaan ja keskustelemaan monitieteisen tyttötytökimpuksen metodologisista kysymyksistä sekä nykyhaasteista.

Tyttötytökimpukspäivillä kartoitetaan tyttötytökimpuksen nykytilaa, meneillään olevia tutkimuksia ja pohditaan tyttötytökimpuksen erityiskysymyksiä. Mitä ovat feministisen tyttötytökimpuksen nykypainotukset? Mitä metodologisia kysymyksiä ja haasteita monitieteinen tyttötytökimpuks sisältää? Tyttötytökimpukspäivien pääpuhujat ovat professori Tuula Gordon (HY) ja professori Mervi Kaarninen (TaY).

Tyttötytökimpukspäiville ovat tervetulleita eri alojen tutkijat, jatko-opiskelijat ja opiskelijat kuuntelemaan, keskustelemaan ja esittelemään omia tutkimusaiheitaan. Jos haluat pitää esitelmän, lähetä abstrakti (n. 300 sanaa), otsikko ja yhteystietosi suoraan työryhmän vetäjälle/vetäjille 15.1.2008 mennessä. Kaikkien osallistujien, myös jo ryhmiin ilmoittautuneiden, tulee ilmoittautua Tyttötytökimpukspäiville 1.2.2008 mennessä.

Lisätietoja: www.nuorisotutkimusseura.fi/tytötutkimusverkosto, heta.mulari@utu.fi

14.–15.3. V KANSATIETEEN PÄIVÄT Porissa.

Järjestäjät: Suomen kansatieteilijöiden yhdistys Ethnos ry ja Turun yliopiston Kulttuuritieteen ja maisebantutkimuksen laitos (Pori).

Kutsumme V Kansatieteen päiville työryhmiin eri alojen tutkijoiia, kulttuurin ammattilaisia ja aluekehittäjiä. Työryhmiin voi esittää tieteellisiä esitelmiä tai sekä sisältöään että esitystavaltaan vapaamuotoisia esityksiä kulttuurin käytön ja kulttuurin arkisten prosessien eri ulottuvuuksista. Abstraktien enimmäispituus on 300 sanaa. Kansatieteen päivien kielet ovat suomi ja ruotsi.

Abstraktit lähetetään viimeistään 15.11.2007 osoitteeseen sihteeri@ethnosry.org Lisätietoja: <http://www.ethnosry.org/ajankoh.html>

Näyttelyjä

14.11.– KEMIAA KOKO ELÄMÄ Tekniikan museo, Viikintie 1, Helsinki

Kemiaa koko elämä –näyttely esittelee arjen ratkaisuja ja kotimaisia kemian alan innovaatioita

Mikä on ihmisen koostumus? Onko värillä väliä? Miksi muovia? Millä auto kulkee? Miten jätevesi puhdistetaan? Miten uusi lääkeaine tehdään? Mitä arvokasta puuaineksesta saadaan? Entä mitä vanhalle jääkaapillesi tapahtuu? Mitä ovat luonnon apuaineet? Uusi perusnäyttely tuo kemian lähelle jokaista kävijää. Teemoina ovat Elämän kemia, Kemia arkemme apuna, Innovaatiot ja innovaattorit, Kemian teknologiat sekä Kemian yhteiskunnan katalyyttinä.

Lisätietoja: Museonjohtaja Marjo Miikkola, puh. (09) 7288 440 tai 050 3755 687

Tiedottaja Riina Linna, puh. (09) 7288 4422

www.tekniikanmuseo.fi

30.11.–20.1. SUOMETTAREN POIKA

Wäinö Aaltonen museo, Itäinen Rantakatu 38, Turku.

Multitaiteilija Rax Rinnekankaan näyttely, joka koostuu yhdestä taide-elokuvasta ja elokuvan kertomukseen liittyvistä valokuvista. Näyttely on kunnianosoitus 90-vuotta täyttävälle Suominoidolle.

Lisätietoja: <http://www.wam.fi/heli.harni@turku.fi>

30.11.–9.3. MATEMATIIKKA – PERINNETTÄ JA SOVELLUKSIA Helsingin Yliopistomuseo, Arppeanum, Snellmaninkatu 3, Helsinki.

Avoinna ti–pe 11–17, la–su 11–16, maanantaisin suljettu.

Maailman kouluissa opetetaan matematiikkaa enemmän kuin mitään muuta oppiainetta. 1900-luvun puolivälistä lähtien matemaattisten tieteiden yhteiskunnallinen merkitys on informaatioteknologian kehittämisen myötä voimakkaasti kasvanut Suomella ja Helsingin yliopistolla on pitkät ja kunniaakkaat perinteet matematiikassa. Lars Ahlfors, Ernst Lindelöf ja Rolf Nevanlinna ovat kansainvälisesti tunnettuja suuruuksia, ja he ovat pysyvästi vaikuttaneet tieteenalan kehitykseen. Lars Ahlforsin syn-

tymästä on tänä vuonna kulunut sata vuotta, ja häntä on muistettu ympäri maailmaa. Ahlfors sai elinaikanaan monia kansainvälisiä huomionosoituksia; vuonna 1936 hänelle myönnettiin matematiikan korkein kunniaapalkinto, Fieldsin mitali.

4,50 euroa / 2,50 euroa

Lisätietoja: museonjohtaja Kati Heinämies, puhelin 191 22928, kati.heinamies@helsinki.fi

14.12.–26.3. RAKAS VIHATTU ATEENA!

Otteita suomalaisen tutkijan Wilhelm Laguksen elämästä.

Kansalliskirjaston Galleria, Unioninkatu 38, Helsinki.

Suomen Ateenan-instituutti on tuottanut näyttelyn, joka kertoo paitsi Wilhelm Laguksen (1821–1909) Ateenan vaikutelmissa 1850-luvun alussa myös hänen hämmästyttävän laajasta tutkijanurastaan. Palattuaan Helsinkiin neljä vuotta kestäneen Odessaan, Ateenaan ja Wieniin suuntautuneen tutkimusmatkansa jälkeen Lagus toimi ensin Keisarikunnan Aleksanterin yliopiston itämaisen kirjallisuuden professorina, myöhemmin taas kreikkalaisen kirjallisuuden professorina, vararehtorina, rehtorina sekä lopulta myös raha- ja mitalikojoelman johtajana. Näyttelyn toteutuksesta vastaavat B. Forsén, M. Vesterinen ja P. Österman. Lisätietoja: Inkeri Pitkäranta, puh. 09–19122738, inkeri.pitkaranta@helsinki.fi

4.12.–1.3. J.J. TIKKANEN - TAI-DEHISTORIAN PIONEERI

Kansalliskirjasto, Rotunda, Unioninkatu 36, Helsinki.

Taidehistorian ensimmäisen professorin J.J. Tikkanen syntymästä tulee kuluneeksi 7.12.2007 150 vuotta.

- Tapahtumakalenterissa julkaissamme tieteellisten seurojen tapahtumailmoituksia ja tietoja muista tiede-elämään liittyvistä tapahtumista, näytelyistä ja seminaareista.
- Pyydämme toimittamaan ai-neiston sähköisesti toimitus-sihteerille: tiina.kaarela@tsv.fi.
- Lähimmät aineistopäivät löytyvät lehden sisäkannesta.

Lisätietoja: Kansalliskirjasto, Inkeri Pitkäranta, p. (09) 191 22738, inkeri.pitkaranta@helsinki.fi, www.lib.helsinki.fi

–5.3. TOISIN SANOEN, KAN-
NESTA KANTEEN - FILI 30
VUOTTA

Keskustakampus, Kansalliskirjas-
to, kahvila, Unioninkatu 36.

Kolme vuosikymmentä suomalai-
sen kirjallisuuden käännoiksiä.

Lisätietoja: Kansalliskirjasto, Inke-
ri Pitkäranta, p. (09) 191 22738,
inkeri.pitkaranta@helsinki.fi,
www.lib.helsinki.fi

–30.4. GLASNOSTIN AJAN SA-
NOMALEHTIÄ

Slaavilainen kirjasto, Kansalliskir-
jasto, Rotunda, Unioninkatu 36.

Näyttely järjestetään yhteistyössä
Aleksanteri-instituutin kanssa.

Lisätietoja: Kansalliskirjasto, Inke-
ri Pitkäranta, p. (09) 191 22738,
inkeri.pitkaranta@helsinki.fi,
www.lib.helsinki.fi

Heureka

29.09.2007–11.01.2009

LAIVAT JA MERI -NÄYTTELY
Tiedekeskus Heurekan uusi näyt-
tely tekee kouriintuntuvasti tu-
tuksi ja ymmärrettäväksi meren-
kulun moni-ilmeistä maailmaa.
Näyttely kertoo niin laivoista,
satamista, navigoinnista kuin
merenkulkijoistakin. Laivat ja
meri on tehty laajassa yhteistyös-
sä suomalaisten asiantuntijoiden
kanssa.

Lisätietoja: www.heureka.fi

TIETEESÄ
TAPAHTUU
78
NNHHVVV

Suomen Lähi-idän instituutin säätiön
hallitus ilmoittaa haettavaksi

SUOMEN DAMASKOKSEN INSTITUUTIN JOHTAJAN TOIMEN

kolmivuotiskaudeksi Syyrian
Damaskoksen toimipisteeseen
1.1.2009–31.12.2011

Hakujuliste ja -ohjeet ovat luettavissa
osoitteessa www.fime.fi > uutiset.

Säätiön hallitukselle osoitetut
hakemukset tulee toimittaa 14.
helmikuuta 2008 klo 16 mennessä
osoitteella Suomen Lähi-idän
instituutin säätiö, Hallituskatu 2B,
00170 Helsinki.

Lisätietoja: Instituutista ja sitä
tukevasta säätiöstä osoitteessa
www.fime.fi

Suomen kulttuuri- ja
tiedeinstituuttiverkostosta
www.institute.fi

Suomen Lähi-idän instituutin säätiön

APURAHAT
JATKO-OPINTOIHIN,
TUTKIMUKSEEN JA
KENTTÄTYÖMATKOIHIN
julistetaan haettaviksi 1.1.–31.01.2008
välisenä aikana.

Hakemuslomake ohjeineen on
tulostettavissa säätiön kotisivuilta
www.fime.fi > säätiö > apurahat